

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Харківська державна академія фізичної культури
Львівський державний університет фізичної культури імені
Івана Боберського
Глухівський національний педагогічний університет ім. Олександра
Довженка
London Metropolitan University (Університет Лондон Метрополітен)
Університет Миколи Коперника (Республіка Польща)**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

01 грудня 2023 року

CURRENT ISSUES OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS

collection of materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical
conferences with international participation

December 01, 2023

Полтава, 2023

закладів вищої освіти, які отримали диплом, не тільки отримали базові знання з фізичного виховання, а й одержали б і «власний» вид спорту – інтерес на все життя. Це було б реальним внеском у формування основ здорового способу життя й по суті вирішило головні завдання, що ставляться перед системою фізичного виховання у ЗВО.

На даному етапі розвитку педагогічної науки під особистісно-орієнтованим підходом до виховання доцільно розуміти поетапну, систематичну та комплексну допомогу студентам на шляху до висококультурної, гармонійної, самоактуалізації власного духовно-морального і фізичного потенціалу.

Активне залучення студентів до занять обраним видом спорту, в тому числі і у позаучбовий час, можливе лише при наявності мотивації, яка виникає лише тоді, коли цей об'єкт (вид спорту) стає вагомим та емоційно привабливим.

Література

1. Моїсеєв С. О. Вимоги до планування предмета «фізична культура» (середня та старша школа) у контексті особистісно орієнтованої парадигми освіти / Збірник наукових праць. Педагогічний альманах. Випуск 8 / Південноукр. регіон. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів. Херсон, 2010. С. 150–157.
2. Рибалка В. Особистий підхід до вивчення і розвитку творчого потенціалу молоді: [Текст]: особистісно-орієнтована освіта в умовах гуманітарної гімназії: проблеми, перспективи / Освіта, 2000. С. 19–26.
3. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2005. С. 67.
4. Таняньський С. Результати застосування спортивних спеціалізацій у технічному ВНЗ / Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання молоді: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За заг. ред. Р. Р. Сіренко. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. С. 166–169.

Воробйов О. В., старший викладач

Національний університет

«Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка»

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Важливість професії фахівця з фізичної реабілітації в Україні в умовах сьогодення важко переоцінити. Підготовка фахівців з цієї спеціальності здійснюється у кількох десятках ВНЗ, що відображає потребу суспільства у фахівцях нового профілю. На шляху становлення професії зроблено вже багато. Окремі аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації були предметом досліджень А. Герцика, В. Г. Григоренко,

В. О. Кукси, Ю. О. Лянного, О. І. Міхеєнко, В. П. Мурзи, В. М. Мухіна, С. М. Попова, Л. П. Сущенко тощо.

При підготовці фізичних реабілітологів, на думку Т. М. Бугері, виникають труднощі, обумовлені недостатньо розробленими міжпредметними зв'язками, а також відсутністю уніфікованої нормативно-правової бази навчання. На думку автора, недостатнім є досвід системи підвищення кваліфікації фахівців з фізичної реабілітації при їхній безперервній освіті протягом усієї професійної життєдіяльності фізичного реабілітолога. Найважливіше місце у вирішенні означених проблем повинне належати змінам навчального плану й перегляду навчальних програм, підвищенню професійного рівня професорсько-викладацького складу, пошуку й упровадженню в навчальний процес ефективних методик, новітніх освітніх технологій, переосмисленню ролі якісної освіти. Науково-педагогічний аспект засвоєння міждисциплінарної проблеми обумовлений начальною потребою в розробці діючої моделі при підготовці висококваліфікованих фахівців – фізичних реабілітологів [2].

Сучасна практика фізичної реабілітації надає перевагу фізичним вправам, які мають надзвичайно потужний і широкий спектр оздоровчої дії. Саме тому проблема здоров'я людини залежить від ефективності системи фізичного виховання.

Фахівець нової формації повинен знати: 1) зміст інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту; 2) форми, методи і принципи організації інноваційного навчання; 3) медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту.

Фахівець нової формації повинен уміти: 1) планувати, організовувати і проводити заняття з використанням інноваційних технологій; 2) застосовувати на заняттях сучасні засоби й методи фізичного виховання, адекватні змісту інноваційних технологій; 3) оцінити ефективність використовуваних технологій і контролювати якість навчально-виховного процесу; 4) аналізувати й коректувати свою професійну діяльність; 5) організовувати і проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності [3].

Очікувані результати: 1) створення в системі неперервної підготовки умов для освоєння фахівцями сучасних інноваційних технологій у галузі фізичної культури; 2) підвищення якості вищої фізкультурної освіти; 3) формування у майбутніх фахівців нової ментальності у області фізичної культури і спорту; 4) підвищення рівня професійної підготовки фахівців, що працюють у сфері фізичної культури і спорту освітніх установ; 5) посилення культуротворчого потенціалу фізичної культури; 6) підвищення інтеграційної ролі фізичної культури в її цілісній методології; 7) формування стійкого інтересу до регулярних занять фізичними вправами, дотримання основ здорового способу життя, що сприяють зміні стилю життя, виховання у студентів мотивації до системних занять фізичною культурою та фізичного самовдосконалення [3].

Отже, професійна діяльність фахівців з фізичної реабілітації має бути спрямована на оздоровлення людини за допомогою цілеспрямованого застосування комплексу різноманітних заходів, з-поміж яких фізична культура виступає як одна з ланок у ланцюгу засобів фізичної реабілітації.

Література

1. Бойчук Т., Голубєва М., Левандовський О. Концептуальні засади становлення і розвитку спеціальності «Фізична реабілітація» в Україні / Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наукових праць. Луцьк, 2018. Т.3. С. 11–16.
2. Бугеря Т. М. Використання міжпредметних зв'язків в удосконаленні навчальної діяльності майбутніх фахівців із фізичної реабілітації / Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, 2016. № 3. С. 10–12.
3. Мартиненко В. В. Проблеми неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту / Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, 2016. № 3. С. 55–58.

Гета А. В., к.фіз.вих., доцент
кафедри фізичної культури та спорту
*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

РОЛЬ ТРЕНЕРА У ПІДГОТОВЦІ СПОРТСМЕНА, ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Різнманітність професійних обов'язків і широкий діапазон педагогічних завдань, які вирішує тренер, пред'являють підвищені вимоги до його діяльності та особистості. При поверхневому знайомстві з роботою тренера у спорті може здатися, що йдеться лише про підготовку спортсменів до виступів на змаганнях різного рангу. Завдання тренера – це не лише спортивні досягнення спортсмена, а й виховання всебічно розвиненої, освіченої людини, здатної до використання культурного надбання суспільства та саморозвитку. Реалізація цього завдання вимагає вирішення протиріччя між необхідністю засвоїти спортивний досвід і знання попередніх поколінь, створену ними культуру, навчитися будувати на їх основі свою професійну діяльність та поведінку, з одного боку, та значимістю їх постійного вдосконалення – з іншого [2].

Аналіз досліджень [1, 3] у галузі спортивної психології показав, що, незважаючи на інтерес до ролі тренера у підготовці спортсмена, багато аспектів його професійної діяльності залишаються невивченими. Успішна взаємодія в системі «тренер-спортсмен-психолог» можливе лише за всебічного вивчення кожного члена цієї системи.

Професійна діяльність тренера за своєю суттю є педагогічною, з усіма її функціями, психологічними особливостями та вимогами. Її основний зміст полягає в управлінні навчально-тренувальною та змагальною діяльністю